

Innlegg til seminaret rundt energieffektivisering

Som et av landets største energiselskap har BKK energiaktiviteter på et bredt felt: kraftproduksjon og -distribusjon, fjernvarme, gassdistribusjon og ENØK.

Som referert på høringsseminaret 13.november, sendte BKK den 4. september et brev til OED og de aktuelle utrederne. Hensikten med brevet var å presentere noen tema vi mente det var viktig ble vurdert i forbindelse med evalueringen av energiloven. Temaene var (slide 2):

- Kraftutveksling eller selvforsyning ?
- Store og miljøvennlige vannkraftanlegg – er det mulig ?
- Hva er optimalt for miljøet: Straffe miljøskadelig produksjon, eller støtte miljøvennlig
- En sentral energibærer eller flere ?

På forrige seminar fokuserte min kollega Torill H Christensen i hovedsak på vannkraft og kraftutveksling. I dette innlegget vil jeg ta opp energieffektivisering. Dette er et område som BKK mener er forsømt i iveren etter drive energiomlegging og å etablere nye kilder for fornybar energi. BKK er et av de få selskap som ennå har et selskap som driver ENØK-aktivitet. Vi registrerer at det lite enøk-hjelp å få i energipolitikken og energidebatten, men vi håper at den politiske vurderingen av energilovens virkemåte i sterkere grad vil ta dette frem igjen.

I ECON-utredningen sies det blant annet at energieffektiviseringen i Norge ikke har vært mindre enn i andre land. Samtidig finnes potensial for ytterligere effektivisering. Dette er et viktig utgangspunkt(slide3).

BKK er enig i at Norge har kommet et godt stykke på vei når det gjelder energieffektivisering. Sammenlignet med andre land har Norge ifølge internasjonal statistikk et forbausende lavt energiforbruk når vi tar hensyn til levestandard, klima, utstrekning og mye kraftintensiv industri. Vi har et effektivt energisystem.

BKK mener at det likevel er et stort potensial for ytterligere energieffektivisering. Dette gjelder ikke minst i bygninger, som beslaglegger en vesentlig del av vårt energiforbruk. Enova, Bygningsnettverket har samlet mye statistikk over hvor mye energi ulike typer bygninger bruker. Slide 4 viser energiforbruket i kWh pr m² i bygningskategorien kjøpesentra, varehus og butikker. Det er stor variasjon i forbruket. De som har høyest forbruk, bruker 5-6 ganger mer pr m² enn de som bruker minst.

Nå vil det alltid være naturlig at energiforbruket varierer med ytre faktorer som klima og andre forhold, men en så stor sprik som statistikken viser, kan bare skyldes ulik tilnærming til og prioritering av energieffektivisering.

Ved et besøk på Nordfjord Sjukehus for tre uker siden, hadde jeg gleden av å få demonstrert hva som er mulig å oppnå av energieffektivisering. Gjennom planmessig og systematisk arbeid fra 1997 har sjukehuset greid å senke forbruket fra over 400 kWh pr m² til dagens 124 kWh pr m².(slide 5) Dette er under 1/3 av "normalene" på ca 390 kWh pr m² i norske sykehus!

Dette sykehuset er "nedleggingstruet", og er derigjennom motivert for å være best på både sykehusdrift, klima, og økonomi. Dette har gitt fokus og prioritet til enøk-arbeidet, noe som sammen med dyktige og engasjerte nøkkelpersoner har gitt et kutt i energiforbruket på ca 70 prosent! Dette har de greid bl.a. ved hjelp av mange "Petter Smart løsninger" som ofte går på tvers av "skoleboka", men som fungerer i praksis – og ikke minst som gir resultater.

Disse og lignende eksempler viser at det er et stort potensial for energieffektivisering på forbrukersiden i Norge. En stor del av dette kan utvilsomt hentes inn til kostnader som ligger under hva det koster å bygge ut den produksjon som pr i dag er politisk akseptert i Norge. Ifølge EBL viser også analyser i EU at energieffektiviseringstiltak på forbrukersiden er mer kostnadseffektive enn tiltak på tilgangssiden. Energieffektivisering har da også første prioritet i EUs energipolitikk.

Likevel skjer det relativt lite på energieffektiviseringsfronten i Norge. Tvert imot viser statistikken stort sett en negativ utvikling. I Aftenposten for 23.oktober 2007 opplyses - med henvisning til Enovas energistatistikk for 2006 – at energibruken i såkalte næringsbygg har økt fra 35 TWh i 2001 til 40 TWh i 2006 – langt mer enn arealøkningen. Mest negativ har utviklingen vært for hotell og kontorbygg. Gjennomsnittforbruket for alle næringsbygg ligger nå på 278 kWh pr m². Økningen har skjedd til tross for at regjeringen i 1997 satte som mål å kutte energibruken med 20 %.

BKK mener at mye av energieffektiviseringspotensialet kan realiseres og at energiloven har mekanismer som kan bidra til energieffektivisering, men energipolitikken i dag legger hindringer i veien for å realisere potensialet (slide 6). Politisk fokus, prioritering og økonomisk støtte går til utvalgte teknologier innen mer fornybar produksjon og til energiomlegging – ikke til energieffektivisering. Subsidier til mer energiproduksjon senker prisene og vil motvirke energieffektivisering.

Etter vår mening er feil fokus i energipolitikken hovedårsaken til at vi ikke makter å realisere energieffektiviserings-potensialet i Norge. Fokus må vris over fra energiomlegging og økt energiproduksjon til energieffektivisering. En spart kWh er mer miljøvennlig og kostnadseffektiv enn en omlagt kWh.

Med samme engasjement rundt energieffektivisering hos miljøorganisasjoner, politikere og i media som ved Nordfjord Sjukehus, ville vi oppnådd en langt mer miljøvennlig og kostnadseffektivt energibruk!

Som påpekt i BKKs innlegg på forrige høringsseminar, mener vi at politikerne bør vurdere å la være å subsidiere ny energiproduksjon og la miljøkostnadene komme til uttrykk i markedsprisene. Dette vil gi høyere markedspriser og derved drivkraft til bedre energieffektivitet.

Leder av Lavslipputvalget Jørgen Randers uttalte i et intervju med Morgenbladet at "dersom strømprisen ble en krone per kilowatttime, oljeprisen 100 dollar pr. tonn og kvoteprisen på CO₂ 40 euro pr. tonn så hadde de rike samfunn løst klimaproblemet i løpet av kort tid".

Priser er utvilsomt en nødvendig drivkraft for å få energieffektivitet, men bare høye priser er kanskje ikke tilstrekkelig. Høye priser kombinert med en energipolitikk som gir energieffektivisering førsteprioritet, ville etter vår oppfatning være det som kunne redusere energiforbruket i Norge vesentlig.

Men det er ikke likegyldig hvordan prisøkningen hos forbruker fremkommer. Økning i markedsprisene vil gi best resultat fordi markedsaktørene – både forbrukerne og energiprodusentene da får incentiv til å finne samfunnsmessig gode løsninger.

Takk!